

Przyszłość branży rozrywkowej
i zakładów bukmacherskich

**FORESIGHT
BETTING**

2040

SPIIS TREŚCI

1. Wstęp	4
2. Metoda	6
3. Panele eksperckie	9
4. Tezy	12
5. Scenariusze przyszłości	21
6. Scenariusz 1: Post-sport i wirtualna immersja	22
7. Scenariusz 2: Era szarości - deregulacja i rozproszenie odpowiedzialności	28
8. Scenariusz 3: Nowe pokolenie graczy i czasy regulacji	34
9. Eksperti	38
10. Podsumowanie	46

WSTĘP

Co czwarty Polak od 18. do 59. roku życia obstawia zakłady u bukmacherów. Zainteresowanie tą branżą rośnie, jednak alarmujące są dane dotyczące korzystania z nielegalnych operatorów.

Aż 57% grających wybiera (wyłącznie lub czasami) bukmacherów z szarej strefy.

Jak wygląda ten rynek? Nielegalni operatorzy, unikając podatku, mnożą swoje zyski, przynosząc tym samym straty sektorowi finansów publicznych. W dużej mierze to zagraniczne podmioty umożliwiają polskim graczom nielegalne zakłady. Utrudnia to kontrolę nad bukmacherami, a co więcej – kieruje pieniądze poza granicę kraju.

Przyczyn funkcjonowania szarej strefy na rynku zakładów wzajemnych online jest wiele. To między innymi wymagane formalności związane z wejściem na rynek czy koszty prowadzenia działalności. Nie ulega wątpliwości, że **przychody netto z szarej strefy zakładów wzajemnych online rosną**. Jeszcze w 2018 roku wynosiły 243-372 mln zł, podczas gdy w 2021 roku osiągnęły poziom 613-680 mln zł. To problem o tyle naglący, że **powoduje utratę dochodów z podatku od gier**. Według szacunków EY w 2021 roku sięgnęła ona 348-379 mln zł.

Tymczasem wprowadzenie podatku od gier hazardowych może stanowić kluczowy element ograniczania szarej strefy na rynku zakładów wzajemnych online w Polsce. Wzrost stawki podatku może przyczynić się do samoregulacji rynku, zachęcając polskich graczy do korzystania z legalnych platform bukmacherskich. W efekcie można przewidywać wzrost przychodów na rynku legalnym i redukcję wartości obrotów w szarej strefie. Zmiana obecnego opodatkowania stawek 12% podatkiem od gier na obowiązujący w Europie podatek od GGR (Gross Gambling Revenue, czyli różnicę przychodów ze sprzedaży gier i wypłaconych wygranych) liczący ok. 20% mogłaby istotnie zmniejszyć obecną szarą strefę.

Warto zauważyć, że **polski legalny rynek zakładów wzajemnych online jest relatywnie niewielki w porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej**. Przychody generowane na tym rynku mieszczą się w dziesiątce najniższych wartości w UE. Jednak udział segmentu online w całkowitym rynku zakła-

dów wzajemnych w Polsce systematycznie wzrasta. Nasz kraj znajduje się w czołówce państw UE pod względem udziału rynku online w sektorze zakładów wzajemnych.

Konsekwencje rosnącej szarej strefy są odczuwalne zarówno gospodarczo, jak i społecznie. Wspomniana już utrata wpływów z tytułu podatków to tylko jeden z wielu skutków tej sytuacji. Szara strefa zaburza konkurencję na rynku, może wpływać na jakość i liczbę dóbr publicznych, a co więcej – **hamować wzrost gospodarczy**.

W celu ograniczenia szarej strefy na rynku zakładów wzajemnych online w Polsce istotne jest wprowadzenie odpowiednich regulacji i rozwiązań prawnych, które będą skutecznie egzekwowane. Wzrost efektywnej stawki podatku od gier hazardowych może przyczynić się do samoregulacji rynku, przyciągając Polaków na legalne platformy. Eliminacja szarej strefy pozwoliłaby na **rzetelną ochronę polskich graczy oraz generowałaby większe wpływy do budżetu państwa**.

Zmiana ta wymaga jednak obecności wszystkich członków rynku – nie tylko samych bukmacherów, lecz przede wszystkim ustawodawcy, aby znaleźć równowagę między swobodą działalności gospodarczej, ochroną polskich graczy a interesem fiskalnym państwa.

Poniższy raport analizuje **możliwe kierunki rozwoju i perspektywy branży rozrywkowej i bukmacherskiej w perspektywie najbliższych dwóch dekad**, nakreślając prawdopodobne scenariusze i proponując strategię zarządzania, które ograniczą szarą strefę w Polsce. **Publikacja ma stać się punktem wyjścia do dyskusji na temat zrównoważonego rozwoju tego sektora, który jest nierozzerwalnie związany z domeną widowisk sportowych**.

FORESIGHT BETTING **2040**

MET DATA

Przyszłość branży rozrywkowej i zakładów bukmacherskich

Foresight to rodzaj prognozowania, mający na celu tworzenie prawdopodobnych scenariuszy przyszłości.

To narzędzie wspomagające zarządzanie strategiczne. Uwzględnia zmieniające się warunki, diagnozuje przyszłe szanse i zagrożenia oraz identyfikuje oczekiwania dotyczące analizowanego wycinka rzeczywistości.

Opiera się na analizie dostępnych danych i ich skonfrontowaniu z opiniami ekspertów. Taka formuła sprzyja merytorycznej dyskusji i wskazywaniu czynników mających kluczowy wpływ na rozwój danego zagadnienia. W ten sposób stworzyliśmy **3 scenariusze przyszłości.**

Foresight prowadzi zatem do określenia **prawdopodobnych scenariuszy przyszłych wydarzeń**. Umiejętność ich zdefiniowania jest kluczowa w kontekście podejmowania strategicznych decyzji i bieżących działań. Ze względu na niestałość analizowanych trendów oraz kompleksowość zjawisk, foresight nie powinien być traktowany jako dosłowne przewidywanie przyszłości. Celem tego procesu jest bowiem określenie najbardziej prawdopodobnych kierunków rozwoju i realnych, równorzędnych wizji dotyczących tego, co może nastąpić. **Foresight jest również sposobem na społeczne budowanie świadomego myślenia o przyszłości nas wszystkich w celu podejmowania lepszych i bardziej odpowiedzialnych decyzji już dziś.**

Foresight jako metoda projektowania scenariuszy przyszłości wymaga określenia i analizy tendencji i trendów danego zagadnienia. W tym celu użyliśmy dwóch metod badawczych. Rozpoczęliśmy od zebrania, analizy oraz przetwarzania danych i informacji pochodzących z dostępnych źródeł (tzw. badania kameralne), a następnie sformułowaliśmy na ich podstawie wnioski dotyczące badanego problemu.

Następnie **wyodrębniliśmy 3 główne obszary istotne z punktu widzenia badanego zagadnienia**, które pozwoliły nam określić **wiodące kategorie i dziedziny wiedzy eksperckiej, niezbędnej do kompleksowego zgłębienia problemu** badawczego.

Dla każdego z obszarów przeprowadziliśmy panel ekspercki, który miał formę moderowanej dyskusji, eksperckiego wywiadu grupowego w obrębie z góry zdefiniowanej tematyki. **Wnioski ze spotkania były podstawą do utworzenia tez dotyczących przyszłości sportu i branży bukmacherskiej w Polsce.**

UKŁAD PANELI BYŁ NAS- TĘPUJĄCY:

PANEL EKSPERCKI 1

Technologia a przyszłość widowisk sportowych

Cel:

Omówienie kluczowych czynników zmian w konsumpcji sportu

Zadaniem grona eksperckiego było zdefiniowanie czynników w świecie nowoczesnych technologii, które kształtują przyszłość sportowych wydarzeń. Specjaliści nakreślili kluczowe problemy, determinanty, szanse i zagrożenia oraz kierunki zmian, które należy wziąć pod uwagę podczas prognozowania.

PANEL EKSPERCKI 2

Przyszłość sponsoringu i marketingu sportowego

Cel:

Omówienie zależności biznesu i sportu

Uczestnicy panelu skupili się na zdefiniowaniu celu marketingu sportowego oraz antycypowaniu mających zajść w nim trendów. Eksperti rozważali najważniejsze tendencje, które stały się podstawą do zaproponowania szczegółowych tez badawczych dotyczących szeroko rozumianego marketingu sportowego w Polsce.

PANEL EKSPERCKI 3

Przyszłość bettingu

Cel:

Omówienie perspektyw rozwoju zakładów bukmacherskich

Eksperci podczas panelu dyskutowali na temat wyzwań branży bukmacherskiej – w zakresie jej wizerunku, legislacji oraz możliwości popularyzacji tej dziedziny. Uczestnicy wspólnie zastanawiali się nad tym, co zmieni się w perspektywie 10-20 lat, a co na pewno pozostanie niezmiennie.

FORESIGHT BETTING **2040**

TEZY

**WYNIKI BADANIA
EKSPERCKIEGO**

Na podstawie analizy wniosków z prac kameralnych i danych z paneli eksperckich powstało **19 tez** badawczych, które poruszają **technologiczne, ekonomiczne, polityczne i społeczne aspekty przyszłości sportu oraz branży rozrywkowej i zakładów bukmacherskich w Polsce.**

Tezy zostały zebrane i przedstawione w formie ankiety CAWI (Computer Assisted Web Interview – badania prowadzone za pomocą ankiety elektronicznej do samodzielnego wypełniania przez internet).

Następnie trafiły w ręce **22 ekspertów**, którzy reprezentują różne dziedziny z zakresu **sportu, biznesu, mediów i komunikacji**. Respondenci niezależnie od siebie wypełnili kwestionariusz online i ocenili prawdopodobieństwo zrealizowania się danej tezy na skali od 1 do 10, gdzie 10 to teza najbardziej prawdopodobna.

Każdy otrzymał możliwość pozostawienia merytorycznego komentarza na temat wybranych twierdzeń. **Na podstawie najmniej i najbardziej prawdopodobnych tez zaprojektowane zostały 3 scenariusze przyszłości branży rozrywkowej i zakładów bukmacherskich Polsce.**

Poniżej przedstawiamy wyniki eksperckiego badania CAWI. Tezy z wybranymi komentarzami ekspertów prezentujemy w kolejności od najbardziej prawdopodobnych w ocenie respondentek i respondentów.

22 EKSPERTÓW

ANKIETA CAWI

3 SCENARIUSZE

1.

Samo widowisko sportowe już nie wystarczy, aby przyciągnąć nowe pokolenia widzów. Coraz istotniejsze będą wartości dodane kreowane przez wydarzenia i usługi towarzyszące rozgrywce i uatrakcyjniające jej odbiór (dodatkowe atrakcje oferowane offline i online, w tym również betting).

Średnia ocena ekspertów:

9,3

2.

Sport stał się gałęzią show biznesu, która musi konkurować o uwagę widza z kinem, teatrem czy producentami dużych widowisk artystycznych.

Średnia ocena ekspertów:

8,5

3.

Wprowadzenie w Polsce podatku od GGR (z ang. gross gaming revenue, czyli przychodów pomniejszonych o wypłacone wygrane) skutecznie zmniejsza wielkość szarej strefy i doprowadza do skokowego wzrostu dochodów budżetu państwa z branży rozrywkowej oraz wzrostu aktywności sponsoringowej legalnych operatorów wspierających polski sport.

Średnia ocena ekspertów:

8,5

4.

Platformy streamingowe to przyszłość transmisji sportowych. W najbliższych latach wyprą zupełnie tradycyjną telewizję i staną się kluczowe dla sektora sportu.

Średnia ocena ekspertów:

8,1

5.

Innowacyjne rozwiązania, które wykorzystują sztuczną inteligencję (AI) i uczenie maszynowe (ML) do identyfikacji i ograniczania ryzyka związanego z problematycznym hazardem, staną się powszechnie wykorzystywane przez operatorów do poprawy skuteczności kampanii na rzecz odpowiedzialnego bettingu i zapewnienia wsparcia osobom zmagającym się z uzależnieniem od hazardu. Algorytmy będą analizować wzorce obstawiania i zachowania w celu zidentyfikowania potencjalnych problematycznych graczy i zapewnienia ukierunkowanych interwencji, takich jak spersonalizowane wiadomości lub narzędzia do samowykluczenia.

Średnia ocena ekspertów:

7,9

6.

Technologie wirtualnej rzeczywistości (VR) i rzeczywistości rozszerzonej (AR) zmieniają sposób, w jaki fani sportu angażują się w swoje ulubione wydarzenia. Zapewniając wciągające i interaktywne doświadczenia, technologie te stworzą również nowe możliwości dla operatorów zakładów, którzy będą angażować swoich klientów za pośrednictwem tych technologii. Wyobraź sobie, że obstawiasz mecz na żywo, będąc wirtualnie przeniesionym na stadion lub używasz AR do nakładania kursów bukmacherskich i statystyk na transmisję na żywo.

Średnia ocena ekspertów:

7,6

7.

Korzyści budżetowe połączone ze skurczeniem się nielegalnej części rynku (tzw. szarej strefy) staną się powodem do rozpoczęcia prac legislacyjnych, które doprowadzą do nowelizacji ustawy o grach i poszerzenia legalnego rynku zakładów bukmacherskich w Polsce.

Średnia ocena ekspertów:

7,2

8.

Przyszłością sportu będą nowe, bardziej dynamiczne i skrócone formaty „starych” dyscyplin sportowych. Przykładem może być koszykówka 3x3, speed climbing, padel czy teqball. Sporty i rozrywka na żywo, ligi i organizacje będą musiały zintegrować więcej krótkich treści wideo, aby przyciągnąć nowych kibiców.

Średnia ocena ekspertów:

7,2

9.

Brak wprowadzenia podatku od GGR (z ang. gross gaming revenue, czyli przychodów pomniejszonych o wypłacone wygrane) w naszym kraju w perspektywie najbliższych 10 lat doprowadzi do znacznego rozrostu szarej strefy zakładów bukmacherskich. Legalni operatorzy będą masowo wycofywać się z Polski i/lub przenosić swoje aktywa na inne, lepiej uregulowane rynki.

Średnia ocena ekspertów:

7,2

10.

Zakłady sportowe staną się mainstreamem, co spowoduje wzrost konwergencji między światem bettingu i mediów. Wzrost popularności zakładów doprowadzi do większej liczby partnerstw pomiędzy operatorami zakładów a ligami sportowymi, drużynami, sportowcami indywidualnymi i organizacjami medialnymi.

Średnia ocena ekspertów:

7,1

11.

E-sport zostanie włączony do grona dyscyplin olimpijskich. Wraz ze wzrostem jego popularności zakłady na e-sport staną się ważniejszą częścią branży zakładów sportowych, a bukmacherzy będą oferować jeszcze szerszy zakres opcji zakładów na wydarzenia e-sportowe.

7,0

12.

Do roku 2040 nie będzie istnieć już żaden stacjonarny punkt należący do legalnego operatora. Cała branża bettingowa w Polsce przeniesie się do rzeczywistości online.

6,5

13.

Współpraca między instytucjami edukacyjnymi a branżą zakładów bukmacherskich doprowadzi do rozwoju ukierunkowanych programów edukacyjnych dla młodzieży. Pomogą one podnosić świadomość na temat odpowiedzialnych praktyk hazardowych i potencjalnych zagrożeń związanych z zakładami, a przyszłe pokolenia fanów sportu będą mogły cieszyć się bettingiem w odpowiedzialny i świadomy sposób.

6,0

14.

Media społecznościowe (w tym giganci tacy jak Google czy Facebook) wyprą tradycyjnych nadawców w walce o prawa do transmisji najpopularniejszych światowych sportów i będą udostępniać rozgrywki za darmo.

Średnia ocena ekspertów:

6,0

15.

W Polsce zostanie powołany wyspecjalizowany sektorowy organ właściwy do sprawowania nadzoru, regulacji oraz trzymywania pieczy wyłącznie nad rynkiem bettingu i branży bukmacherskiej.

Średnia ocena ekspertów:

5,2

16.

Państwo polskie stworzy znak jakości promujący legalnych i profesjonalnych bukmacherów, który będzie symbolem wiarygodności i bezpieczeństwa współpracy z posiadającymi go markami.

Średnia ocena ekspertów:

5,2

17.

Globalny udział kobiet w popularnych dyscyplinach sportowych będzie rósł, a do roku 2040 osiągnie on poziom równym bądź większy od udziału mężczyzn.

Średnia ocena ekspertów:

5,0

18.

Blockchain zapewni większą przejrzystość, bezpieczeństwo i wydajność w branży zakładów sportowych. Powstaną zdecentralizowane platformy bukmacherskie, które zmniejszą liczbę i potrzebę pośredników, co przełoży się na niższe opłaty dla obstawiających. Wykorzystując zdecentralizowany system rejestrów, blockchain może zmniejszyć ryzyko oszustwa i zapewnić, że obstawiający szybko otrzymają swoje wygrane.

Średnia ocena ekspertów:

5,0

19.

Do 2040 roku ponad połowa zakładów bukmacherskich zawieranych w Polsce będzie dotyczyła innych obszarów niż sport.

Średnia ocena ekspertów:

4,3

20

SCE NA RIU SZE

PRZYSZŁOŚCI

SCENARIUSZ 1

POST-SPORT I WIRTUALNA IMMERSJA

Perspektywa czasowa: **15-20 lat**

W TYM SCENARIUSZU...

- rozwój technologii, w tym rzeczywistości mieszanej – czyli połączenia rzeczywistości rozszerzonej (AR) i wirtualnej (VR), przyniesie znacznie większe możliwości w zakresie uczestniczenia w widowiskach sportowych,
- sport będzie potrzebował wartości dodanej, aby przyciągnąć nowych widzów (zwłaszcza generację Z i Alpha), a jedną z nich będzie legalny betting,
- bukmacherzy będą mogli tworzyć jeszcze bardziej angażujące doświadczenia; będą istotną częścią rynku, która przyczyni się do rozwoju branży startupowej, badań i narzędzi analitycznych,
- zatre się granica pomiędzy typowaniem wyników a sportem, a zakłady będą postrzegane już nie jako gra losowa, ale kompetencja analityczna,
- operatorzy zakładów odegrają istotną rolę w tworzeniu spersonalizowanych doświadczeń dla kibiców, co przełoży się na wzrost popularności sportu i stworzenie legalnej branży bukmacherskiej.

Branża sportowa, aby przyciągnąć nowe pokolenia kibiców i zaspokoić ich potrzeby, konkurując z innymi przemysłami szeroko pojętej kultury, koncentruje się na tworzeniu dodatkowych wartości dla widzów i uczestników wydarzeń sportowych.

Samo widowisko sportowe stopniowo przestaje wystarczać, a coraz istotniejsze stają się elementy i atrakcje mu towarzyszące. Aby przetrwać w zmieniającej się rzeczywistości społecznej i medialnej, sport potrzebuje nowej wartości dodanej, która wykracza poza sferę samych zawodów sportowych

oraz takiej, która dostarczy zwłaszcza nowym pokoleniom publiczności świeżych, zgodnych z ich stylem życia bodźców. Wśród reprezentantów generacji Z odnotowano bowiem najniższy odsetek czasu spędzanego na oglądaniu sportów na żywo w porównaniu z każdym innym pokoleniem w historii.

Fenomen multiscreeningu oraz rzeczywistość mieszana (Mixed Reality), czyli połączenie doświadczenia świata rzeczywistego, rzeczywistości wirtualnej (VR) i rzeczywistości rozszerzonej (AR) odegrają kluczową rolę w transformacji doświadczenia uczestnictwa w widowisku sportowym. NextVR, lider w transmitowaniu wydarzeń na żywo w wirtualnej rzeczywistości, oraz National Hockey League (NHL) we współpracy z Disney Streaming Services ogłosiły partnerstwo, aby zapewnić fanom wyjątkowe wrażenia w wirtualnej rzeczywistości, obejmujące transmisję VR wybranych meczy NHL już w 2019 roku.

Technologie zapewniające widzom możliwość przeniesienia się na linie boczne boisk i oglądania swojej ulubionej drużyny za pomocą zestawu VR staną się powszechne. **Kibice będą mogli wcielić się w rolę uczestników wydarzeń sportowych**, dzięki czemu zyskają wrażenie udziału w wydarzeniach na żywo bez wychodzenia z domu. Dostarczy to widzom oraz graczom nowych, angażujących i interaktywnych doświadczeń na niespotykaną dotychczas skalę, które zrewolucjonizują uczestnictwo w wydarzeniach sportowych i obstawianie zakładów bukmacherskich. Już dzisiaj LA Clippers i Second Spectrum udostępniły usługę CourtVision, umożliwiając lokalnym abonentom wybór trybu oglądania, począwszy od trybu „zawodnika”, gdzie wyświetlane są statystyki, w tym np. prawdopodobieństwo trafienia z danego miejsca na boisku, do trybu „maskotki”, gdzie wyświetlane są animacje typu pioruny czy ognie podczas gry.

OPERATORZY ZAKŁADÓW DZIĘKI TECHNOLOGII BĘDĄ W STANIE DOSTARCZAĆ JESZCZE BARDZIEJ ANGAŻUJĄCE I INTERAKTYWNE DOŚWIADCZENIA

dla swoich klientów i przyczynią się tym samym do popularyzacji sportu, stając się integralną częścią widowiska i istotnym czynnikiem zwiększającym jego atrakcyjność, szczególnie w przypadku transmisji sportu za pomocą platform streamingowych i mediów społecznościowych – przyciągając, angażując i utrzymując widzów przed ekranami. Technologie mixed reality będą bowiem ściśle zintegrowane z innymi platformami, takimi jak transmisje online, strony internetowe czy aplikacje mobilne. Gracze zyskają dostęp do wirtualnych doświadczeń zarówno na komputerach, jak i na urządzeniach mobilnych, co umożliwi korzystanie z tych technologii w dowolnym miejscu i czasie, a transmisje sportowe, które są tej możliwości pozbawione, przestaną być konkurencyjne i będą znikać z rynku.

Wraz z postępującą „grywalizacją” doświadczeń, ze zwiększonym naciskiem na umiejętności, a nie aktywność opartą wyłącznie na szczęściu, **granica między „zakładaniem się” czy typowaniem wyników a „sportem” ulegnie rozproszeniu**. W miarę przenoszenia rywalizacji do wirtualnych środowisk pojawi się wiele nowych okoliczności i form, które zapewnią nieznaną dotąd możliwości obstawiania. Aktywność sportowa nie będzie już ograniczona prawami fizyki, ale wyłącznie zasadami gry skodyfikowanymi (dosłownie) przez programistów

- co doprowadzi do powstania kolejnych wirtualnych zawodów sportowych, które będą miały coraz mniejszy związek ze światem fizycznym i eskalacji e-sportu, który stanie się pełnoprawną dyscypliną sportową. Amerykańska MLB już teraz wykorzystuje zaawansowany technologicznie system monitoringu i pomiaru Statcast do dalszego rozwoju możliwości śledzenia pitch-trackingu, umożliwiając śledzenie kąta startu i home-run. Wskaźniki te pozwalają działaczom, nadawcom i wreszcie fanom na ilościowe określenie surowych umiejętności graczy w sposób, który wcześniej był dostępny tylko dla skautów lub w ogóle niedostępny. Nawet w sezonie regularnym 2020 skróconym do 60 meczów z powodu pandemii, śledzono ponad 260 000 boisk i 43 000 odbitych piłek. W międzyczasie terminy takie jak „spin rate” i „launch angle” stały się wszechobecne nie tylko w transmisjach, ale także na tablicach wideo w ballparkach, a nawet na boisku, ponieważ gracze w całej lidze wykorzystują dane i stojące za nimi myślenie, aby podnieść poziom swojej gry.

E-sport, który już teraz zyskuje na popularności, stanie się jeszcze bardziej mainstreamowy i powszechny. **Bukmacherzy będą oferować coraz większą różnorodność zakładów na wydarzenia e-sportowe**, a e-sportowcy będą cieszyć się takim samym prestiżem i uznaniem jak tradycyjni atleci. To z kolei przyczyni się do rozkwitu branży bukmacherskiej, która będzie aktywnie uczestniczyć w rozwoju e-sportu i tworzeniu dodatkowych wartości dla jego widzów i graczy. E-sport to zresztą domena GenZ i Gen Alpha. Za dziesięć lat pokolenie Alpha będzie już dorosłe, ale nadal będzie kochać swoje gry wideo i media społecznościowe. Do tego czasu będą też stanowić zdecydowaną największą część populacji – szacuje się, że samo **pokolenie Alpha osią-**

gnie liczebność rzędu dwóch miliardów do 2025 r. Ewolucji będzie podlegać nie tylko sama rywalizacja sportowa. Przenosząc się do wirtualnych środowisk, klienci otrzymają nowe możliwości monitorowania, oglądania, a nawet uczestniczenia w wydarzeniach, a przyjęcie technologii haptycznych i innych zaawansowanych rozwiązań komunikacyjnych umożliwi operatorom tworzenie interaktywnych doświadczeń dla klientów zakładów bukmacherskich. **Przy użyciu urządzeń mobilnych, takich jak smartfony czy tablety, gracze będą mogli korzystać z aplikacji AR, które połączą wirtualne elementy z rzeczywistym otoczeniem.** Podczas oglądania transmisji sportowych będą mieli każdorazowy dostęp do dodatkowych, aktualnych i symultanicznych informacji na temat meczu, statystyk, kursów bukmacherskich czy interaktywnych funkcji obstawiania. Gracze będą obstawiać wyniki poszczególnych zdarzeń w trakcie wydarzenia sportowego, np. wynik konkretnej piłkarskiej akcji czy dokładny czas reakcji zawodnika w tenisie.

Operatorzy zakładów bukmacherskich będą również aktywnie uczestniczyć w rozwoju innowacji i postępu technologicznego – aktywizując, animując oraz **budując polski ekosystem startupowy.** Będą inwestować w badania i rozwój, aby doskonalic swoje platformy i oferować najnowsze technologie wirtualnej i rozszerzonej rzeczywistości. Technologie VR i AR pozwolą personalizować doświadczenia klientów zakładów bukmacherskich. Gracze będą mieli możliwość dostosowania interfejsów i ustawień według swoich preferencji. Będą mogli wybrać swoje ulubione kamery, perspektywy, statystyki do wyświetlania, a nawet personalizowane komentarze czy rekomendacje dotyczące zakładów. **Dzięki wirtualnej immersji zakłady**

bukmacherskie staną się jeszcze bardziej angażujące i emocjonujące dla klientów. Przesną być zatem postrzegane jako gra losowa czy forma hazardu, zyskując wizerunek analitycznej kompetencji, będącej wypadkową wiedzy, treningu, zgromadzonego doświadczenia i talentu – gracz będzie postrzegany bardziej jak sportowiec. Podobnie same zakłady bukmacherskie w społecznej percepcji zintegrują się nierozdzielnie ze sportem do stopnia, w którym będą od niego nieodróżnialne. **Operatorzy zakładów nawiążą jeszcze silniejsze partnerskie relacje z ligami i organizacjami sportowymi.** Dzięki technologii wirtualnej immersji będą mogli oferować ekskluzywne treści, takie jak wirtualne spotkania z zawodnikami, dostęp do szatni czy wirtualne spacerunki po stadionach. Ta **bliska współpraca przyczyni się do wzrostu zaangażowania fanów, również jeśli chodzi o dostarczanie treści** (user-generated content) i większej atrakcyjności zarówno zakładów bukmacherskich, jak i poszczególnych dyscyplin sportowych (w tym sportów niszowych, które również będą przedmiotem bettingu).

Dzięki wirtualnej immersji operatorzy zakładów bukmacherskich będą mogli jeszcze łatwiej rozszerzyć swoją ofertę o różne dyscypliny sportowe. Gracze natomiast będą mogli obstawiać wyniki i wydarzenia związane z mniej popularnymi dyscyplinami, które zyskują na popularności dzięki wirtualnemu uczestnictwu i mechanizmom grywalizacji.

Reasumując, wirtualna immersja stanie się integralną częścią branży bukmacherskiej i sportowej. W erze post-sportu to operatorzy zakładów bukmacherskich będą dostarczać angażujące i emocjonujące doświadczenia dla klientów, zmieniając sposób postrzegania bettingu z gry losowej na analityczną kompetencję i czyniąc zakłady integralną, strategiczną częścią sportowych widowisk. Współpraca z ligami sportowymi i organizacjami sportowymi przyczyni się do wzrostu zaangażowania fanów sportu. W efekcie, branża bukmacherska w zbuduje w Polsce pozytywny wizerunek innowacyjnej, interaktywnej i angażującej formy rozrywki, która łączy świat sportu, technologii i emocji. Operatorzy zakładów bukmacherskich będą odgrywać kluczową rolę w tworzeniu unikalnych i spersonalizowanych doświadczeń dla kolejnych pokoleń kibiców, umożliwiając im uczestnictwo w wydarzeniach sportowych na nowym poziomie. To z kolei przyczyni się do wzrostu popularności sportu, zwiększenia zaangażowania widzów i graczy oraz ukonstytuowania się legalnej branży bukmacherskiej jako naturalnego elementu szeroko pojętego systemu rozrywki wykraczającej poza sam sport.

**W KINIE MAMY
POPCORN,
W TEATRZE WINO
I AKTORÓW,
W SPORCIE
TECHNOLOGIE
I SZEROKIE
ADDED VALUE.**

SCENARIUSZ 2

ERA SZAROŚCI - DEREGULACJA I ROZPROSZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI

Perspektywa czasowa: **10-15 lat**

W TYM SCENARIUSZU...

polski rząd zwleka, a w konsekwencji do roku 2030 nie wprowadza podatku od GGR dla operatorów zakładów bukmacherskich, wskutek czego:

- legalni operatorzy masowo wycofują się z rynku, a polskie ligi i kluby sportowe ponoszą duże straty finansowe,
- państwo traci znaczne dochody - m.in. z tytułu podatku CIT czy PIT, co ogranicza możliwości inwestowania w inne dziedziny biznesu i kultury czy całego sektora sportowego,
- na nielegalnym rynku brakuje środków ochrony dla graczy, przez co padają ofiarami oszustw czy nieuczciwych praktyk, w kraju rośnie problem uzależnień od hazardu, a szara strefa powiększa się, pogłębiając problemy ekonomiczne i społeczne,
- wskutek narastających problemów, w 2030 roku polski rząd nawiązuje współpracę z lokalnymi operatorami i instytucjami, aby wypracować wspólną strategię, jednak dla wielu legalnych bukmacherów jest już za późno.

Brak wprowadzenia podatku od Gross Gaming Revenue i wyspecjalizowanych organów regulujących rynek gier i zakładów prowadzi do rozrostu szarej strefy. **W tym scenariuszu przyszłości polski rząd zwleka, a w konsekwencji do roku 2030 nie wprowadza podatku od GGR dla operatorów zakładów bukmacherskich.**

Brak tego podatku oraz rosnący, ale wciąż nieuregulowany rynek prowadzą do negatywnych skutków zarówno dla budżetu państwa, jak i dla legalnych operatorów oraz samych graczy.

Dochodzi do masowego wycofania się legalnych operatorów, strat finansowych dla polskich lig i klubów sportowych. Rośnie uzależnienie od hazardu (również wśród najmłodszych) oraz dochodzi do niekontrolowanej ekspansji szarej strefy. Według szacunków Polskiej Izby Gospodarczej Branży Rozrywkowej i Bukmacherskiej na rok 2022 - **co czwarty Polak w wieku 18-59 lat obstawia u bukmacherów, z czego w ok. 57% przypadków robi to u nielegalnych operatorów.** Również globalne rynki muszą mierzyć się z ogromną skalą problemu szarej strefy. Dla przykładu, Amerykanie rocznie przeznaczają na nielegalne zakłady 50-60 miliardów dolarów.

W tym scenariuszu przyszłości **brak wprowadzenia podatku od GGR** powoduje utratę znacznych dochodów dla budżetu państwa – m.in. z tytułu podatków CIT, PIT (10-procentowego podatku od wysokich wygranych czy podatków uiszczanych przez osoby pracujące w branży). Przychody generowane przez operatorów zakładów bukmacherskich nie są opodatkowane w sposób adekwatny do ich zysków, co prowadzi do **niedofinansowania państwa i ograniczenia możliwości inwestycji w inne dziedziny biznesu i kultury, a przede wszystkim postępującego niedofinansowania sektora polskiego sportu**. W Europie, w roku 2022, już tylko 6 krajów posiadało podatek od zakładów bukmacherskich w oparciu o przychód – w Polsce był on wówczas najwyższy. W Szwecji po wprowadzeniu podatku od GGR wpływy podatkowe wzrosły o ponad 300% w ciągu 2 lat, **w Bułgarii między 2014 a 2021 r. podatek od GGR przyniósł ponad 750% wzrostu wpływów podatkowych, w Rumunii w latach 2016-2010 ponad 630%**. Utracone dochody sektora finansów publicznych z podatku od gier już w 2018 roku sięgały w Polsce 141-205 mln zł, a w 2021 r. **348-379 mln zł**. Scenariusze dużego rozrostu szarej strefy miały już miejsce w Chinach, gdzie w 2020 roku policja zamknęła aż 1700 nielegalnych platform i 1400 podziemnych banków. Ich transakcje wyniosły aż **153 mld dolarów**. Choć to przypadek skrajny (i należy mierzyć go skalą liczby ludności, która w 2020 roku wynosiła 1,411 mld), to warto mieć na uwadze, że nielegalny hazard może działać jak system naczyń połączonych. Za operatorami z szarej strefy stoją również inne podmioty, współuczestniczące w procedurze wyprowadzania nielegalnie zgromadzonych środków. **Diametralnie zwiększa się liczba operatorów masowo unikających legalnych regulacji i opodatkowania, przenoszących swoje operacje do nieuregulowa-**

nych obszarów lub działających w sposób nielegalny. Już dziś eksperci przewidują, że do 2026 roku rynek bukmacherski ma rosnąć o ok. **15% każdego roku** – zarówno w postaci legalnych operatorów, jak i tych funkcjonującej w szarej strefie. To prowadzi do braku uczciwej konkurencji i utraty dochodów dla legalnych podmiotów, które w efekcie szukają innych, lepiej uregulowanych rynków i migrują swoje biznesy z Polski. Do 2040 roku większość bukmacherów przenosi się do rzeczywistości online i nie istnieje już żaden stacjonarny punkt należący do legalnego operatora w Polsce.

Operatorzy działający w szarej strefie tworzą nieuczciwą konkurencję dla legalnych podmiotów. Ci ostatni muszą spełniać wymogi regulacyjne i ponosić koszty związane z operacjami, podczas gdy bukmacherzy w szarej strefie działają bez ograniczeń i korzystają z niższych kosztów, przejmując większą część krajowego rynku zakładów. **Na nieuregulowanym rynku zaczyna stopniowo brakować adekwatnych i skutecznych środków ochrony dla graczy, co w efekcie naraża rosnącą liczbę użytkowników na ryzyko oszustw i nieuczciwych praktyk**. Brak systemu identyfikacji i weryfikacji graczy zwiększa to ryzyko. Rośnie uzależnienie od hazardu wśród najmłodszych. **Niedostatecznie uregulowany rynek umożliwia niekontrolowany dostęp do zakładów bukmacherskich dla nieletnich oraz brak odpowiednich środków ochrony przed uzależnieniem**. To prowadzi do eskalacji problemów związanych z hazardem wśród przedstawicieli pokolenia Alpha w Polsce. Dane CBOS pokazują, że już 37% Polaków powyżej 15 roku życia uprawia hazard, a problem uzależnienia najczęściej dotyka osoby w wieku 18-24.

**BRAK
UREGULOWANIA
RYNKU OPERATORÓW
ZAKŁADÓW
BUKMACHERSKICH
PROWADZI DO RÓŻNIC
W SZACUNKACH
DOTYCZĄCYCH WIELKOŚCI
SZAREJ STREFY.**

Brak precyzyjnych danych na temat nieuregulowanego rynku utrudnia ocenę jego skali i podejmowanie odpowiednich kroków w celu zwalczania nielegalnych działań. **W roku 2030 zaalarmowany narastającym problemem polski rząd nawiązuje ścisłą współpracę z legalnymi operatorami i instytucjami, takimi jak związki sportowe, w celu opracowania skutecznych strategii zwalczania nielegalnych działań.** Partnerskie klastry są tworzone w celu wymiany informacji, udzielania wsparcia i promowania legalności. Powstają kampanie, które mają na celu podniesienie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń płynących z korzystania z nielegalnych operatorów. Wprowadzone zostają surowe sankcje i kary dla nielegalnych operatorów i osób zaangażowanych w nielegalne praktyki. Sytuacja branży w Polsce jest jednak już krytyczna. **Okolo roku 2035 dochodzi do wzmożonej współpracy na poziomie międzynarodowym.** Organizacje z różnych krajów i jurysdykcji współdziałają w celu wymiany informacji, koordynacji działań i zwalczania transgranicznego nielegalnego rynku zakładów bukmacherskich. Powstają specjalne międzynarodowe organy nadzoru, które skupiają się na monitorowaniu i regulacji branży. **Dla wielu legalnych operatorów, graczy i klubów sportowych w Polsce jest jednak już za późno.**

Wskutek braku uregulowania rodzimego rynku przez tak długi czas **legalni operatorzy zakładów bukmacherskich wycofują się z Polski.** Podmioty te, które działały zgodnie z prawem, konsekwentnie napotykały na szereg trudności w prowadzeniu opłacalnego biznesu, podczas gdy konkurencja w szarej strefie mogła oferować usługi praktycznie bez żadnych ograniczeń, kontroli, poszanowania zasad etyki oraz konieczności płacenia podatków i ponoszenia odpowiedzialności za swoje działania i jakość dostarczanych usług.

Z czasem zmienia się percepcja problemu. Społeczeństwo oczekuje transparentnych firm i równie przejrzystych praktyk. Zwłaszcza pokolenie Z i Alpha kładzie w swoich wyborach duży nacisk na świadomość wpływu społecznego, niejako wymuszając zmianę rynku i odejście od nieuczciwych działań.

W scenariuszu braku wprowadzenia podatku od GGR i nieuregulowanego rynku zakładów bukmacherskich, **Polska zmagą się z konsekwencjami wycofania się legalnych operatorów z rodzimego rynku: stratami finansowymi dla polskich lig i klubów sportowych, wzrostem uzależnienia od hazardu wśród najmłodszych oraz rozrostem szarej strefy.** Jest to sytuacja niekorzystna dla kraju, zarówno pod względem ekonomicznym, jak i społecznym, wpływając negatywnie na sport, finanse, zdrowie i rozwój młodego pokolenia.

**NIEDOSTATECZNIE
UREGULOWANY
RYNEK UMOŻLIWIA
NIEKONTROLOWANY
DOSTĘP DO ZAKŁADÓW
BUKMACHERSKICH
DLA NIELETNICH ORAZ
BRAK ODPOWIEDNICH
ŚRODKÓW OCHRONY
PRZED UZALEŻNIENIEM.**

SCENARIUSZ 3

NOWE POKOLENIE GRACZY I CZASY REGULACJI

Perspektywa czasowa: **10-15 lat**

W TYM SCENARIUSZU...

- wskutek przebodźcowania nadmiarem treści społeczeństwo szuka innych formatów sportowych - krótszych i bardziej dynamicznych; na znaczeniu zyskują dyscypliny takie jak koszykówka 3x3, speed climbing czy padel,
- oferty bukmacherów stają się bardziej różnorodne - będą uwzględniać zarówno nowe dyscypliny, sporty kobiece, osób z niepełnosprawnościami, jak i e-sport,
- rosnąca popularność zakładów przyczyni się do wprowadzenia regulacji w branży - m.in. podatku od GGR czy zacieśnienia współpracy przedstawicielami świata bettingu a ligami, drużynami, sportowcami indywidualnymi i mediami,
- państwo i organizacje przyczynią się do podniesienia bezpieczeństwa (m.in. poprzez algorytmy analizujące zachowania graczy) i wprowadzą znak jakości potwierdzający rzetelność operatorów,
- będą powstawać liczne kampanie edukacyjne, mające uczyć odpowiedzialnej gry i wczesnego wykrywania zagrożeń.

W wyniku **ewolucji sposobu konsumpcji treści** pojawiają się nowe formaty sportowe – bardziej angażujące, ale krótsze, aby dostosować się do mniejszej zdolności koncentracji widzów w świecie clutteru informacyjnego. **Aby przyciągnąć uwagę i zainteresowanie młodszych widzów, konieczne stanie się wprowadzenie bardziej dynamicznych i skróconych form rozgrywek.**

Już dziś obserwuje się rosnącą popularność nowych formatów sportowych, które przyciągają uwagę konsumentów i graczy. Przykładem jest **koszykówka 3x3**, która staje się coraz bardziej popularna na całym świecie. Ta dynamiczna i skondensowana forma gry przyciąga zwłaszcza młodszych konsumentów. Podobny wzrost zainteresowania obserwuje się również w innych (wciąż jeszcze) niszowych dyscyplinach sportowych, takich jak **speed climbing, padel czy teqball**. Wzrost popularności nowych formatów przełoży się na większą liczbę zakładów dotyczących tych wydarzeń, a **bukmacherzy i media będą musieli dostosować swoją ofertę, aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu.**

Tradycyjne dyscypliny sportowe nie będą już monopolizować uwagi kibiców i graczy. **Zmieniające się preferencje i rosnące zrozumienie dla różnorodności spowodują, że coraz więcej osób będzie zainteresowanych obstawianiem wydarzeń związanych z mniej popularnymi dyscyplinami.** Wzrost trendu **diversity & inclusion** w społeczeństwie przyczyni się do większego zainteresowania **sportem kobiecym, sportami osób z niepełnosprawnościami** oraz innymi dyscyplinami, które dotychczas nie były tak szeroko komercjalizowane. Wielu inwestorów już dziś skupia się na rozwijających się nurtach, które oferują nowe i jeszcze niewyeksplorowane możliwości. Szacuje się, że tylko **w ciągu najbliższych 3-5 lat przychody**

ze sportu kobiet wzrosną o ponad 15%. Rosnącą popularność potwierdzają też dane instytutu badawczego Nielsen. Według nich aż 84% osób interesujących się sportem śledzi również dyscypliny uprawiane przez kobiety. Z kolei **46% zadeklarowało, że oglądałoby więcej kobiecego sportu, gdyby był on transmitowany w niekodowanej telewizji.**

W efekcie zmieniają się dyscypliny uchodzące dziś za mainstreamowe. Zmienia się postrzeganie sportu i jego definicja. Aktywności takie jak szachy, poker, brydż czy e-sport jeszcze do niedawna były określane raczej jako gry. Obecnie ich wizerunek przekształca się w kierunku sportu – wymagającego umiejętności, analityki, pozbawionego losowości. Już dziś np. szachy są przedmiotem zakładów, a w przyszłości katalog ten będzie jeszcze szerszy.

Dotychczas znane formaty przekształcą się, wprowadzając innowacje w swoich zasadach. Skrócą dzięki temu przestoje i zapewnią bardziej dynamiczną grę. Wykluczy to jednak mniej innowacyjne sporty z głównego nurtu. Już podczas Igrzysk Olimpijskich Tokyo 2020 można było zaobserwować debiut nowych dyscyplin: karate, skateboardingu, surfingingu oraz wspinaczki sportowej.

Nie bez znaczenia będzie również duży udział e-sportu w rynku. Tyczy się to nie tylko samych graczy, ale również widzów. W 2020 roku aż 475 milionów ludzi oglądało transmisje (o 75 milionów więcej niż jeszcze przed rokiem). W 2021 roku odnotowano już 524 miliony widzów. Globalne przychody na tym rynku sięgnęły wówczas 1,2 miliarda dolarów, a zaledwie rok później, w 2022 roku – już 1,4 miliarda dolarów. Tendencja wzrostowa jest niezaprzeczalna. **Wzrost popularności e-sportu będzie jednym z kluczowych czynników kształtujących przyszłość branży bukmacherskiej w Polsce.** Młode pokolenie, któ-

re jest dobrze zaznajomione z technologią i spędza dużo czasu na grach wideo, będzie stanowiło znaczący segment rynku zakładów bukmacherskich. Szacuje się, że aż **76% dzieci w wieku 7-15 lat gra w gry komputerowe**. Pokolenie Alpha niebawem jednak wkroczy w dorosłość, więc ich nawyki nie pozostaną bez znaczenia dla zainteresowania zakładami bukmacherskimi. Wskutek rosnącego zainteresowania nowymi technologiami operatorzy zakładów bukmacherskich będą oferować jeszcze szerszy zakres opcji zakładów na e-sport, a e-sportowcy będą cieszyć się takim samym prestiżem i uznaniem jak tradycyjni sportowcy.

Wzrost popularności zakładów przyczyni się do zacieśnienia współpracy pomiędzy przedstawicielami świata bettingu a ligami, drużynami, sportowcami indywidualnymi i mediami. Dzięki temu **operatorzy zyskają większą widoczność i będą w stanie bardziej angażować fanów, z kolei widzowie zyskają bardziej angażujące i spersonalizowane treści**. Eksperti już dziś przewidują, że **globalny rynek bettingu do 2029 roku osiągnie przychody powyżej 167,7 mld dolarów**.

Coraz większa popularność zakładów stanie się przyczyną **zwiększenia regulacji prawnych w branży**. Korzyści finansowe dla budżetu państwa, wynikające z legalizacji i opodatkowania branży bukmacherskiej, będą głównym czynnikiem skłaniającym do wprowadzenia nowych przepisów. **Wprowadzenie podatku od gross gaming revenue (GGR), czyli przychodów pomniejszonych o wypłacone wygrane, będzie jednym z głównych kroków mających na celu ograniczenie szarej strefy i przyniesienie większych korzyści finansowych dla państwa**. Wprowadzenie takiego podatku pozwoliło niektórym państwom

zwiększyć wpływy do budżetu nawet powyżej 700%. Dzięki temu skutecznie zmniejsza się wielkość szarej strefy i rośnie aktywność sponsoringowa legalnych bukmacherów.

Wprowadzenie zmian w prawie m.in. w Niemczech, Holandii, Australii czy Irlandii pozwoliło znacznie ograniczyć rozrost szarej strefy. Z nieuregulowanej i nieopodatkowanej działalności bukmacherzy przenieśli się do legalnej, publicznej sfery. Zarówno państwo, jak i organizacje kładą coraz większy nacisk na **zapewnienie bezpieczeństwa i promocję odpowiedzialnego hazardu**. Operatorzy będą coraz bardziej skupiać się na wykorzystaniu innowacyjnych rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji i uczeniu maszynowym w celu identyfikacji i ograniczenia ryzyka związanego z hazardem. **Algorytmy będą analizować mechanizmy obstawiania i zachowania graczy, aby wykrywać potencjalnie niebezpieczne wzorce i umożliwiać szybką interwencję**.

Istotną rolę odegra również edukacja. Państwo będzie coraz bardziej inwestować w kampanie i budowanie świadomości rynku. Instytucje edukacyjne i branża bukmacherska nawiążą współpracę, aby już od najmłodszych lat uczyć młodzież o odpowiedzialnych praktykach, ale też potencjalnych zagrożeniach. Wiedza na temat bettingu stanie się naturalnym uzupełnieniem wychowania fizycznego. To sposób na budowanie zrównoważonego ekosystemu.

Do 2040 roku znacząco zmieni się struktura zakładów bukmacherskich. Będą dotyczyć już nie tylko sportu, lecz także innych dziedzin życia – w tym rozrywki, polityki, kultury czy showbiznesu. Dzięki temu operatorzy będą w stanie zachęcić jeszcze większą liczbę klientów do swojej oferty.

Reasumując, w perspektywie najbliższych 10-20 lat wiele dyscyplin uchodzących dziś za niszowe zyska na popularności. W mainstreamie pojawią się m.in. koszykówka 3x3, padel, speed climbing czy e-sport. **Spowoduje to znaczne poszerzenie oferty bukmacherów, którzy sprawnie i szybko odpowiedzą na zmieniające się potrzeby nowego pokolenia konsumentów.** W dużej mierze zyskają także sporty kobiece oraz osoby z niepełnosprawnościami. Gracze będą mieli duży wybór zakładów, co przełoży się na większe zainteresowanie bettingiem. Będzie to przyczyną wprowadzenia odpowiednich legislacji, które doprowadzą do zmniejszenia szarej strefy.

Budżet państwa odnotuje duże wpływy z tytułu podatku od GGR. Rząd będzie inwestował w edukację, aby kształtować kolejne pokolenia świadomych graczy. Zmniejszy się ryzyko hazardu i negatywnych konsekwencji społecznych, które do tej pory wynikały z braku regulacji rynku. Państwo wprowadzi znak jakości, który będzie poświadczeniem wiarygodności operatorów i ich oferty. Doprowadzi to do rozkwitu branży, która systematycznie będzie rosła.

EKS PER CI

JAN WINKIEL

Sekretarz Generalny Polskiego Związku Narciarskiego - od dekady związany z PZN, gdzie od 2018 roku pełni funkcję Sekretarza Generalnego. Swoją karierę w PZN zaczynał od działu marketingu. Odpowiadał za działania marketingowe podczas największych zawodów narciarskich w Polsce jak m.in. Puchar Świata w skokach narciarskich czy Letnie Grand Prix. Koordynował również Narodowy Program Rozwoju Skoków Narciarskich i Kombinacji Norweskiej „LOTOS Cup – Szukamy Następców Mistrza”. Jest absolwentem zarządzania sportem na London Metropolitan University. Był członkiem dwóch komisji Międzynarodowej Federacji Narciarskiej i Snowboardowej - Committee for Youth's and Children's Questions oraz Sub-Committee for Masters Racers.

BARTŁOMIEJ PŁOSKONKA

Country Manager w Betclit - od ponad 10 lat działa w branży hazardowej/bukmacherskiej. Zaczynał pracę w Londynie jako affiliate manager dla Betclit, pracował też jako head of online marketing w polskim oddziale Fortuny. Prawie 4 lata temu uruchomił polski oddział Betclit w Katowicach.

MARIUSZ RZECZKOWSKI

Dyrektor marketingu i PR w Mahalo Media - poprzednio był dyrektorem marketingu w Totolotku (który jest jednym z partnerów Mahalo Media). Z firmą związany był od stycznia 2015 roku - odpowiadał też za działania sponsoringowe oraz PR. Wcześniej, od 2010 roku, związany był z agencją Polish Sport Promotion, gdzie realizował projekty marketingu sportowego.

DAWID **PROKOPOWICZ**

Industry Manager, Google Poland - z ramienia Google Polska wspiera polskie podmioty w przeniesieniu sportu w wymiar online. Dawid operuje na przekonaniu, że platformy online - np. YouTube - są znakomitym uzupełnieniem tradycyjnego modelu dotarcia do kibiców.

MACIEJ **KLÓSKA**

Prezes zarządu Dolnośląskiego Parku Innowacji i Nauki S.A. - swoje doświadczenie zdobywał w Urzędzie Miejskim Wrocławia i Stadionie Wrocław. Komerccjalizował wówczas powierzchnie biurowe, eventowe i reklamowe największego obiektu sportowego w tym mieście, a także zarządzał zespołami sprzedaży, marketingu, eventów czy komercjalizacji. W DPIN kierował pracami związanymi z otwarciem DCS Polany Jakuszyckiej - jednego z najnowocześniejszych ośrodków sportowych w Europie.

MACIEJ **SAWICKI**

Polski piłkarz, w latach 2012-2021 sekretarz generalny **PZPN**, obecnie prezes Kanatu Sportowego. Początkowo zawodnik RKS Ursus, następnie gracz Legii Warszawa.

KAROL **TATAR**

Z biznesem sportowym związany od ponad 10 lat – początkowo w spółce PL.2012+, w której odpowiadał m.in. za ekspozycję reklamową partnerów korporacyjnych stadionu PGE Narodowy, działania operacyjne podczas międzynarodowych imprez masowych, negocjacje kontraktu sponsoringu tytularnego oraz związany z tym proces rebrandingu obiektu. Od ponad sześciu lat jest Senior Marketing Managerem w Polskim Związku Piłki Nożnej, w którym odpowiada za projekty marketingowe oraz rozwój i komercjalizację marek z rodziny **PZPN**.

JAKUB **OLEK**

Strateg biznesowy, związany z innowacjami i firmami technologicznymi od ponad 15 lat. Z wykształcenia jest prawnikiem. Specjalizuje się w strategiach ekspansji firm na nowe rynki, w komunikacji korporacyjnej i sprawach regulacyjnych. W **TikTok** odpowiada obecnie za Government Relations i Public Policy w Europie Centralnej i w Ukrainie. Wcześniej wprowadzał Lime na rynki Europy Środkowowschodniej i na Bliskim Wschodzie. Jest triathlonistą na dystansie IRONMAN (3,8 km pływania, 180 km roweru, 42,125 km biegu).

SZYMON **SIKORSKI**

CEO agencji marketingu sportowego i wyłącznego partnera marketingowego PZPN - Publicon Sport. Prezes Zarządu i strateg w Agencji PR Publicon. Były Prezes Polskiego Stowarzyszenia Public Relations. Pełnił funkcję doradcy zarządu m.in. Association of Business Service Leaders (ABSL), Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, WKS Śląsk Wrocław.

DANUTA **DMOWSKA-ANDRZEJUK**

Prezes Zarządu LOTTO SuperLIGA, szpadzistka, mistrzyni świata z 2005 roku oraz Minister Sportu w latach 2019-2020. Wielokrotnie reprezentowała Polskę na zawodach rangi mistrzowskiej. Oprócz tytułu mistrzyni świata może pochwalić się również złotem na Mistrzostwach Europy w 2010 roku oraz srebrnymi medalami wywalczony na Mistrzostwach Świata oraz Mistrzostwach Europy w 2009. Absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania w Warszawie. Od zakończenia kariery sportowej zaangażowana w politykę. Aktywnie działa na rzecz promocji i rozwoju sportu osób z niepełnosprawnością, a także integracji w sporcie. Była wiceprezes Polskiego Stowarzyszenia Sportu Kobiet. Jako Minister Sportu wspierała inicjatywy promujące sport wśród najmłodszych. W 2021 roku została doradcą społecznym i przewodniczącą zespołu do spraw sponsoringu sportu przez spółki Skarbu Państwa.

JAN PEŃSKO

Przez większość swojego życia związany ze sportem. Najpierw jako zawodnik, następnie jako trener młodzieży, działacz i manager. Zdobyte w wielu instytucjach sportowych doświadczenie wykorzystuje w **i-Sport Group**, gdzie pełni funkcję dyrektora sportowego. W Polskim Związku Triathlonu oraz Legii Warszawa współtworzył programy kierowane do najmłodszych adeptów sportu, a przez ostatnie 3 lata tę samą misję realizował dla jednego z klientów agencji i-Sport - Fundacji Pho3nix.

SEBASTIAN **BYKOWSKI**

Prezes zarządu i dyrektor generalny **PSMM Monitoring & More** – największej w Polsce firmy zajmującej się kompleksowym monitoringiem mediów i analizami medialnymi, jednej z największych firm w Europie w tej branży, nagrodzonej tytułem Gazeli Biznesu 2011 i 2015. Współtwórca i przewodniczący rady nadzorczej CafeNews S.A. Prowadzi prezentacje na kongresach, konferencjach i warsztatach związanych z tematyką PR, zarządzania, mediów, sportu, marketingu. Uhonorowany przez organizatorów Kongresu PR w Rzeszowie wyróżnieniem za zasługi na rzecz rozwoju nauki i praktyki public relations. Współautor opracowań i publikacji naukowych z dziedziny marketingu sportowego, public relations, zarządzania, w tym m.in. „Leksykonu Public Relations”, „Badania i pomiar efektów w public relations”, „Organizacje i idee – komunikowanie się w przestrzeni tradycyjnych i nowych mediów” oraz „Pierwsze ćwierćwiecze. 25 lat public relations w Polsce”.

MICHAŁ **SZOLC**

Global Creative Manager w Storytel. Twórca i dyrektor zarządzający koszykarskiej drużyny **Dziki Warszawa**. Koszykówka to jego pasja, a zarządzanie zasobami ludzkimi i procesami to jego praca. Kibicom swojej drużyny dostarcza kompleksowy produkt sportowy, konsekwentnie budując coraz lepszy wynik. Kibic NBA, na której wzoruje się, wprowadzając nowatorskie rozwiązania.

ADAM **LAMENTOWICZ**

Od ponad 25 lat związany z firmami i projektami z szerokiego wachlarza branżowego (loterie i zakłady sportowe, branża technologiczna, FMCG, energia i chemia). Jego kluczowe kompetencje to zarządzanie zmianą i restrukturyzacją, fuzje i przejęcia (w tym prywatyzacje) oraz finansowanie projektów i firm. Od 2011 roku silnie związany z branżą loteryjną i bukmacherską. W latach 2012-2019 był Prezesem Zarządu firmy bukmacherskiej Totolotek SA; w latach 2015-2019 Prezesem Zarządu Intralot Nederland BV i Intralot Benelux BV – firm dostarczających technologie i usługi operacyjne dla Holenderskiego Monopolu Loteryjnego (Nederlandse Loterij); w latach 2018-2019 Członkiem Zarządu w Intralot Inc. (USA) odpowiedzialnym za uruchomienie dwóch marek oferujących zakłady sportowe w Stanach Montana i Washington DC (SportBetMontana; GambetDC) dla loterii Stanowych obsługiwanych przez Intralot Inc. Od 2020 roku kieruje Spółką **Superbet** w Polsce. Od tego czasu Superbet stał się jedną z wiodących firm na rynku legalnych zakładów wzajemnych w Polsce. Jest również Prezesem Zarządu **Polskiej Izby Gospodarczej Branży Rozrywkowej i Bukmacherskiej**, która zrzesza ponad 100 podmiotów działających legalnie w Polsce jako operatorzy i dostawcy rozwiązań technologicznych.

ANETA **TYLICKA**

Zdobywała wykształcenie na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu. Przez prawie trzy lata pracowała w Roksol Ltd., a następnie przez ponad cztery lata była związana z Gaming Innovation Group – notowaną na giełdzie spółką zajmującą się m.in. zakładami bukmacherskimi. Obecnie pełni funkcję CEO w **Bukmacherska** i **Fuksiarz.pl**. Jest pierwszą kobietą w Polsce, która stanęła za sterami firmy bukmacherskiej.

MACIEJ **AKIMOW**

Redaktor naczelny Interplay, najbardziej opiniotwórczego portalu branży rozrywkowej w Polsce. Współtwórca listy „TOP 50 najbardziej wpływowych osób w polskim hazardzie”. Pomysłodawca gali Polish Gaming Aces. Prezes spółki Shark Agency, która jest wydawcą wielu serwisów sportowych i biznesowych w Polsce.

MAREK **PLOTA**

Założyciel i szef praktyki hazardowej w kancelarii **RM Legal** oraz CEO spółki **Gaming In Poland**, pełniącej funkcję ustawowego przedstawiciela zagranicznych spółek hazardowych w Polsce. Obsługuje globalne marki działające legalnie na polskim rynku hazardowym oraz wspiera polskich operatorów branżowych w ekspansji na rynkach zagranicznych. Praktyczną wiedzę związaną z szeroko pojętym Corporate/Commercial zdobywał, zasiadając w organach spółek prawa handlowego, w tym z udziałem jednostek sektora finansów publicznych. Uczestniczył w realizacji największych imprez sportowych na Dolnym Śląsku, doradzał spółce Wrocław 2012 sp. z o.o. w okresie przygotowań do Finałowego Turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012, a w latach 2016-2017 kierował zespołem prawnym zajmującym się kompleksowym przygotowaniem Światowych Igrzysk Sportowych The World Games 2017.

PODSUMOWANIE

Podsumowując, raport **Foresight Betting 2040** umożliwia wgląd w możliwą przyszłość branży rozrywkowej i zakładów bukmacherskich, przedstawiając trzy różne scenariusze prognozowanych wydarzeń.

Bez względu na wybrany wariant, operatorzy zakładów będą musieli zmierzyć się z nadchodzącymi wyzwaniami technologicznymi, regulacyjnymi i preferencjami klientów. Nowe sposoby konsumpcji treści i rozwój technologii przyspieszą ewolucję sportu. Zmieni się społeczne postrzeganie zakładów - w zapomnienie odejdą stereotypy, które do tej pory narosły wokół tej kategorii. Konieczne będzie wprowadzenie odpowiednich regulacji, które zapobiegą rozrostowi szarej strefy, utracie wpływów do budżetu państwa z tytułu podatków czy uzależnieniom. Istotnym zadaniem będzie także wprowadzenie mechanizmów kontroli i analityki, mogących przeciwdziałać nieuczciwym praktykom i bronić interesów każdej ze stron.

Wprowadzenie regulacji w branży bukmacherskiej może istotnie wpłynąć na rozwój wielu dziedzin życia. Dochody pozwolą na inwestycje w różne gałęzi gospodarki: nie tylko sport, ale też edukację, infrastrukturę czy technologię. Zadziała to jak system naczyń połączonych. Pojawią się nowe miejsca pracy, organy nadzorujące branżę bukmacherską, ale i podmioty odpowiedzialne za edukowanie rynku. To oczywiste korzyści ekonomiczne i społeczne.

Żaden z prezentowanych scenariuszy przyszłości nie musi się (w całości) sprawdzić, ale poprzez budowanie merytorycznej przestrzeni debaty i dialogu już dziś - możemy wpłynąć na horyzont nadchodzących wydarzeń i aktywnie budować lepszą przyszłość dla nas wszystkich oraz dla kolejnych pokoleń.

FORESIGHT BETTING

2040

